

Aleg. 129.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o wniosku posła Chrzanowskiego.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą Twoją z 16. Października r. b. przekazałeś komisji budżetowej do zbadania zaprojektowaną przez posła Chrzanowskiego wśród rozpraw nad wnioskiem o pokryciu niedoboru z 1882. r., rezolucyę następującej osnowy :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

„Wzywa się c. k. rząd, ażeby polecił Dyrekeyi skarbowej i urzędowi podatkowemu, iżby przy poborze podatków i dodatków wykonywały obowiązujące uchwały finansowe i wszelką kwotę wnoszoną przez podatkującego rozrachowywały na poczet podatku, dodatku krajowego i dodatku indemnizacyjnego w stosunku oznaczonym przez obowiązujące uchwały finansowe, to jest, z złożonej przez podatkującego kwoty, pobierając jeden złoty na poczet podatku państwowego, równocześnie z tejsze kwoty pobierały oznaczoną ustawami finansowemi ilość centów na poczet dodatku krajowego i dodatku indemnizacyjnego.“

Komisyja budżetowa spełniając zadanie przez Sejm jej poruczone, porównała przedłożenie Wydziału kraj. o pokryciu niedoboru z r. 1882., o którym zdała już sprawę Wys. Sejmowi, z przedłożonem przez rząd zamknięciem rachunków funduszów indemnizacyjnych za tenże sam rok 1882., sprawdzonem przez naszą komisję i przyjętem do wiadomości przez Wysoką Izbę, to jest porównywała dane, które spowodowały wnioskodawcę do projektowania powyższej rezolucyi, i doszła do następujących wyników :

W przedłożeniu Wydziału krajowego o pokryciu niedoboru z 1882. r. udowodniono że powodem niedoboru w roku wspomnianym było to, iż dodatek krajowy przyniósł rzeczywście w 1882. r. dochód znacznie mniejszy, bo mniejszy o 207.988 zł. niż prelinowano na tenże rok, i wykazano, że jeden cent dodatku krajowego przyniósł w 1882. r. tak na poczet bieżącej jak i zaległej należytości tylko 95.546 zł. W sprawozdaniu naszym przyjętem przez

Wysoki Sejm do wiadomości o przedłożonym przez rząd zamknięciu rachunków funduszków indemnizacyjnych za tenże rok 1882. wykazano, że po potrąceniu już od ogólnej sumy dochodów z dodatku indemnizacyjnego w 1882. r., kwoty 156.013 zł., zwróconej przez fundusz indemnizacyjny wschodnio-galicyski funduszowi indemnizacyjnemu zachodnio-galicyskiemu i krakowskiemu, jeden cent dodatku indemnizacyjnego, z którego dochód preliminowano na 103.248 zł., przyniósł rzeczywiście dochodu na poczet bieżącej i zaległej należności 105.049 zł., chociaż z bieżącej należności zaległo w 1882. r. więcej niż ściągnięto w 1882. r. zaległej należności z lat dawniejszych, jak to wykazaliśmy szczegółowo w naszym sprawozdaniu. Różnica między dochodem rzeczywistym z jednego centa dodatku indemnizacyjnego a dodatku krajowego wynosi 9.503 zł.; zatem 27 centów dodatku krajowego do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich państwowych przyniosło w 1882. r. mniej dochodu o 256.561 zł. niż w tymże roku 27 centów dodatku indemnizacyjnego do każdego złotego całej należności podatków bezpośrednich państwowych.

Część tej wielkiej różnicy między dochodem z 27 centów dodatku krajowego a dochodem z 27 centów dodatku indemn. jest uzasadniona różnicą w podstawach, według których pobiera się oba te dodatki. Albowiem dodatek indemnizacyjny pobierany jest także od rozpisanego podatku domowo-czynszowego z domów uwolnionych od opłaty tego podatku; zaś na mocy uchwały sejmowej z 28. Września 1868. r. dodatek krajowy nie pobiera się od podatku domowo-czynszowego przypadającego na domy, które ustawa państwowa uwolniła od opłaty tego podatku. Ponieważ zaś ten podatek domowo-czynszowy rozpisany na nowe domy a nie pobierany, wynosi około 400.000 zł., przeto dodatek indemnizacyjny po 30 centów od jednego złotego całej należności tego rozpisanego a nie pobieranego podatku domowo-czynszowego wynosi około 130.000 zł. Ta więc szersza podstawa w pobieraniu dodatku indemnizacyjnego, uzasadnia wyżkę o 119.000 zł. w dochodzie z 27 centów dodatku indemnizacyjnego nad dochodem z 27 centów dodatku krajowego. Z pozostałej różnicy 137.000 zł., można jeszcze jej część tylko uzasadnić różniami okolicznościami, jako to ściąganiem w odmiennym stosunku zaległości dodatku indemnizacyjnego niż dodatku krajowego. Komisya budżetowa sądzi więc wraz z wnioskodawcą, że powodem pozostałej bez uzasadnienia reszty tej różnicy między dochodem z dodatku indemnizacyjnego a dochodem z dodatku krajowego, jest zapewne ten, że urzędy podatkowe kwotę płaconą przez podatkującego nie rozdzielają równocześnie na poczet podatku, dodatku indemnizacyjnego i dodatku krajowego według wymiaru oznaczonego finansowemi uchwałami sejmowemi, ale najprzód pobierają z niej podatek państwowy, następnie dodatek indemnizacyjny, a resztę kwoty złożonej przez podatkującego, niekiedy resztę niedostateczną, pobierają na dodatek krajowy. Takie postępowanie bywa powodem niedoboru w dochodach kraju z dodatku krajowego.

Komisya budżetowa w wyniku tego przedstawienia rzeczy, wnosi przyjęcie przez Wysoki Sejm proponowanej przez posła Chrzanowskiego rezolucyi, ale w następującej osnowie:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił Dyrekcji skarbowej i urzędowi podatkowemu, iżby przy poborze podatków państwowych i dodatków krajowych, wszelką kwotę wnoszoną przez podatkującego rozrachowywały równocześnie na poczet podatku, dodatku krajowego i dodatku indemnizacyjnego w stosunku oznaczonym przez obowiązujące uchwały finansowe“.

We Lwowie, dnia 17. Października 1883 r.

Przewodniczący:

H. Wodzicki.

Sprawozdawca:

Leon Chrzanowski.